



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Ivdx Magistratevs Senator**

**Zype, Franciscus van der**

**Antverpiæ, 1633**

Cap. XIII. Patiens.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14280**

## CAPVT XIII.

## Patiens.

**R**eliquum Dei Iudicis elogium *Patiens*. Igitur & Iudex cum mansuetudine audiat opus est: memor quòd ipse <sup>1.</sup> *Deus fortis & patiens, suscipit mansuetos in Iudicio. Ps. 142.* <sup>In audien-  
dis litiga-  
toribus.</sup> illisque dat gratiam. *Prou. 3.* Iudices quoque; mansuetos in Iudicio dirigit. *Psal. 24.* viasque suas docet, ac illis præcipit vt ad verbum audiendum sint mansueti. *Eccl. 5. 2. Timoth. 2.* ipsum imitantes, qui mitis est & humilis corde. *Matth. 11.* ac tandem in salutem mansuetos exaltat. *Psal. 149.* Ab hac virtute nonnullis locis ipsi Iudices denominantur, vt Romæ summi *Auditores Rotæ, &c.* Patientia sanè iræ inimica ex virtutibus maximè necessaria est Iudici; veritatem enim inquirere semper debet, quæ temporis filia est, iræ furorisve præcipitiis incognita. *Veritas de terra lentissimo elemento orta est, & Iustitia de celo prospexit.* Spatio opus est, antequam Iudex tam disiuncta coniungat. tum *doctrina viri per patientiam noscitur. Prou. 19.* Rectè Plinius l. 6. epist. 2. *Iudicem plurimã religioni suæ patientiam debere, quòd ea pars magna sit Iustitiæ. id quod monet illud vetulæ; Si non vis audire, desine imperare; & innuit Iantep. D. de his quæ in test. del. in verb. Audias patienter.* Ideò leges iubent Iudicem litigantes causã vtrimque disceptatã insuper interrogare, an aliud addendum habeant, antequam iuri dicendo se accingat: non rectè aliter noscere causam Iudex potest, ignotam iudicare non potest: ideò toties in iure nostro notio pro Iudicio habetur. Quin & ipse Deus qui vno oculi ictu omnia perspicit, cuncta supercilio mouet; *Iustus Iudex, fortis est & patiens. Imò melior est Sapiens viro forti, & qui dominatur animo suo, expugnatore urbium. Prou. 16.* Inde vel in sacris litteris *Machab. l. 1.* asseritur quòd Romani obtinuerint omnem regionem patientiã suã. quo genere Scipio etiam laudatur à Liuiο l. 26. quòd in tot ambiguis Hispanorum legationibus fidem & Maiestatem ad eò seruauit, vt *nullum ferox verbũ ei exciderit. Spiritũ ad irascendũ facilẽ quis poterit sustinere?* Quæ ratio videri potest quòd Galliextra orbem suum aliarũ gentium imperia acquirere potuerint, retinere non potuerint. *Vir iracundus prouocat rixas; qui patiens est, mitigat suscitatas. Prou. 15.* quo nomine Liuius nō maiores Carthaginensium quàm Romanorũ fuisse calamitates tradit, sed nequaquã pari ad patiendũ

eos robore, ac Romanos fuisse. Quæ altera pars est patientiæ Iudicis, vt non tantum patienter ipse audiat, sed & iras inter litigantes suscitatas mitiget, id est, radicem plerarumque litium excindat. Ex ira plerumque lis nascitur, & ex ea cætera Pandoræ mala. Et in his ipsis etiam Iudicem patientem esse oportet.

2.  
Cum ingenio tamen.

Circa Aduocatos, inquit Vlp. in l. nec quicquam D. de offic. Procons. patientem esse proconsulem oportet. addit tamen; sed cum ingenio; ne contemptibilis videatur, nec adeo dissimulare, si quos causarum concinnatores tantum, vel redemptores deprehendat. Quamuis enim iustus & pius patienter aliorum malitiam sustinere debeat, non tamen Iudex vltius, quam publico vel illorum bono expediat. c. parat. 23. q. 1. qui potest obuiare & perturbare peruersos, & non facit, nihil aliud est, quam fauere eorum impietati, c. qui ostendit 23. q. 3. si vigorem negligimus, perdit desidia disciplinam c. iustum ibid.

3.  
Atque v: improbos co. ceat.

Allaboret igitur Iudex quantum vitia nostrorum temporum pati possunt, vt curia sua, & forum, loca ne sint exercendis in publico vitiis destinata, rabulas forenses coerceat & harpyias prauaricari, calumniari, tergiuersari, res claras inuoluerre, veritatem obscuram reddere ne permittat, sed maximè partes ipsas temerè non tantum, sed & malitiosè litigantes pœnis iure statutis puniat. quarum plerumque improbitate & auaritiâ & lites excitantur, & iure peruerso agitantur. Neque enim (vt nec Ant. Faber optimè Cod. l. 9. tit. 22.) tanti mali causam in Procuratores, aut Aduocatos aut Iudices, quod à plerisque fit, semper detorquendam existimamus; ne quod aliquorum singulare vitium est, in vniuersi ordinis inuidiam non minùs temerè, quam iniuriosè deflectatur. Si vt homines, inquit Seneca (in lib. vtrum animi an corporis morbus grauior c. vli.) ita causam quoque vnamquamque & litem examines, vnde orta, vnde profecta sit; inuenies aliam à contumaci ira, aliam à furioso contendendi studio, aliam ab iniusta cupiditate originem traxisse. In id ergo Iudices debent incumbere, ne Iudicia affectibus obsequantur, ne concessa latrocinia videantur; sed eos iudiciis emendent; vt Cicero ad Politici officium retulit ciuitatem legibus fundare, regere consiliis, emendare iudiciis.